

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Előfizetési díjak: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egy példány ára 8 kr. Papoknak és tanítóknak egész évre 3 frt. — Hirdetések és előfizetési díjak a kiadóhivatalhoz (Betegh Pál könyvnyomdája) intézendők
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő:

Dr Vajda Emil.

Solymossi Endre.

Főmunkatárs:

Pogány Kornél.

Társ szerkesztők:

Embery Árpád.

A lap szellemi részét illető közlemények a főszerkesztőhöz intézendők. Kéziratok nem adatnak vissza. — Hirdetmények olvasó árszabály szerint számíttatnak — Egyes példányok kaphatók Gál János dohánytörszékében.

Nyilttér petit sora 15 kr. — Bélyeg-díj külön 30 kr.

A Székelyföld és a Millenium.

III.

Hogy az első általános magyar — országos kiállítás minden tekintetben fényesen sikerült, még a mi, legkedvesebb és legdrágább szomszédaink is — amott a Lajtán túl elismerték. Ránk vonta a külföld figyelmét s fölkelte Kárpátoktól Adriáig azt az országos hangulatot, monhatnám önértetet, mivel egy-egy előjáték vagy prólóg a színpadon szokott bevezetésül és ébresztőül szolgálni a nyomon következő nagyszabású drámai és dalművek előtt.

Alig hiszem, hogy az első országos kiállítás tervezetében ott lebegett volna a milleniumi is... Köztudomású tény, hogy sokáig folyt a vita, míg eldőlt: hogyan és mivel ünnepeljük meg a magyar állam születésének ezredik évfordulóját?

Annyi azonban tény, hogy az első kiállítás sikere s gazdag tanulságai nélkül sötétben tapogatóznánk most, midőn messzebbnéző ambícióval és nagyszabású keretben készülünk kikérni a nagyvilág ítéletét állami létünk anyagi és erkölcsi értéke s közvetve a magyar faj életképessége és létjoga felől is.

Kimondani a nagy szót, hogy a milleniumi — ünnepségnek legkiválóbb fénypontja egy országos kiállítás legyen, könnyű, de keresztül vitele óriási nehézségbe ütközik.

Egy országos kiállítás szoros összefüggésben egy nemzet ezeréves multjával közgazdasági és kulturális jelentőségén felül időben, térben kiszámíthatatlanul messzeható politikai és nemzetközi jelentőséggel is

bir... S vészterhes óriási felhő számba megy itt ugyanaz a kudarc, a mi más különben csak árnyék vagy röpke bárány felleg.

Milleniumi ünnepléssé fokozni azt, a mi másutt és máskor a legszelesebb arányok közt is csak hétköznapi vállalkozás úgy itthon mint künn, s történelmi aktus színével és fontosságával ruházni föl a nemzetközi versenyek maholnap az elkopásig általánossá vált régi formáját: egyet jelent az új szempontok, új teendők, új kötelezettségek végtelen sorozatával.

Az útszertő kényes feladatok, szétágazó ösvények, ellentétes áramlatok között nehéz az eligazodás.

Már a kezdet vajudásai közt is szembe szöttek ezuttal is a nehézségek.

A közp. és vidéki bizottságok szervezésével csupán a törzskar összeállítása folyt könnyedén és simán. A politikai tényezők és főszereplők foglalták el a tért; a szakismereteknek és gyakorlati képviselőnek inkább a második sorban jutott rangfokozat...

Aránylag hamar átesett az előkészítő bizottság a program szerkesztésén is. Sokkal fontosabb kérdés az: kitől miből telik meg majd az a tömördek fiók a milleniumi diszalmáriumban?

Papíroson könnyű kiszámítani, de hol a fedezet? A kiadások egy részét az igaz, hogy az állam viseli a — közadók ből. Más részét a törvényhatóságok és testületek — helyi forrásokból. A harmadik rész a társadalomból vagyis egyesek zsebéből telik ki.

Nagyon merész dolog volna azonban a

Székely iparostól és közgazdától oly áldozatokat követelni, melyeket a mindennapi kenyér megszerzése mellett meg nem bír.

Hazafias czélokra áldozatkészebb társadalom, mint a miénk soha sem volt, ma sincs e földgömbön... A polgári életnek legalább is annyi itta „névtelen felistene”, mint a véráztatott csatatérnek.

Kimélni óvatosan a társadalom garasáts nem követelni külön hozzájárulást ez elsősorban állami vállalkozáshoz, társadalmi erőfeszítésekben épen azért országos, érdekes kötelező méltányosság és kötelező okosság is egyuttal.

Részemről nem csodálkozom azon, hogy a milleniumi kiállítás emelésére egyes városokban és megyékben potom 2—300 frt a gyűjtések összege. Ezt igénybe venni is csak gyéren jelentkeznek az iparosok.

Mint hogy azonban, a milleniumi ünnepelés elodázása világraszoló szegénységi bizonyítvány volna a magyar névre, népre, — Székelyföldön pedig tíz ember közül egy ha akad, a ki saját erején a székely névhez méltó tudna a tárlaton fölmutatni: legfőbb ideje körülnézni: mi történt eddig a jelzett irányban? Készül-e egy s más? s tervszerűleg készül-e, a mit itt ott dolgoznak a kiállítás részére? potóllható-e a mi önhibánk nélkül, csupán szegénységünk miatt nehezedik mulasztásként egyesekre és mindnyájunkra? s lesz-e valami külső láttaja, idegennek is imponáló, annak a dicsőséges hosszú multnak, melyet ezerévnél sokkal előbbre helyez a Székely krönika.

V. E.

TÁRCZA.

Katharina.

— Heine dalaiból —

I.

Egy csillag süt ki éltém éjjelén,
Csillag, a mely vigaszt mosolyg felém
És életet ígér ujat —
Mondj igazat!

Mint hold felé duzzad fel a dagály,
Akként lelkem, szilaj-örvendve száll
Keresni bájos sugarad —
Mondj igazat!

II.

A sárgult lomb meging és
Hull a fák levele,
Mindent, mi bájos, kedves
A sir takarja be.

Az erdő lombozatján
Halvány fény rezgedez,
Az eltávozó nyárnak
Utolsó csókja ez.

Mintha szívem mélyéből
Könyeznem kellene:
Eszembe jut e képről
Válásunk ideje.

Válom kellett és tudtam,
Számálvák napjaid:
Haldokló erdő voltál,
Én nyár, mely távozik.

III.

Álmodtam vad szerelmi láng hevét,
Rezedát, nyirtust és hajfűrtöt szépet,
Mézédes ajkat és fanyar beszédet,
Borus dalok borongó zengzetét.

Elhervadtak ez álmok réges-régen;
Eltűnt maga a legszebb álomkép,
Csak mit szelid dalokban rimelék
Szilaj tüzemben — az maradt meg nekem.

Te megmaradtál árva kis dalom!
Szálj el te is! Keresd az eltűnt álmot
És üdvözölve — majd ha feltaláltad.
Vidd légi árnyak lengő sóhajom.

Kun István gr.

Előszó.

Tisztelt barátom B.!

Azaz hogy, merő képtelenség e megszólítás!
Én barátomnak czimeztelek téged, egy betűt,
mikor mit sem tudok felőled, csupán annyit, hogy
az ABC közepe vagy, a mi még mind kevés
ahhoz, hogy pláne barátomnak nevezhesselek.

De ha jobban szemügyre veszek s látom
nagyra termett alakodnak imponáló hatását s
eszembe jutnak a három B-nek boros, bűzás,
békességes megfajtásai; ha elgondolom, hogy a
költők nesztora, örökifjú Jókaink veled kezdődő
pohárköszöntőt tudott rögtönözni: akkor te iro-
dalmi betű vagy, én téged nagyra becsüllek, na-
gyobbra minden ujdonsült Ossiánál, névtelen
költők czéda beszédjénél.

Barátomává avatlak hát, nincs okod meg-

szólni; jó barátom léssz; bizom is te benned
ideálista vagy, mint én. Találunk, tehát...

Tisztelt barátom B.!

Végig olvastam komoly tudással megírt
tárczádat!

Hazafias érzés lüktetett minden sorában,
minden betűjében.

Hogyne, mikor te B. is, megtestesült hazafi
vagy s tőled tanulnak a körülöttem sorakozó
epigon-betűk.

Láttam már fényes defileéket hadgyakorla-
tokon, királyfogadó leventéken a családi kincstár
legdrágább hagyományait, óh, de az az amazon-
sereg, melyet fölvonultattál ezredévünk történel-
méből kiválogatva, fényesebb volt minden katonai
menetnél, kelet gyémántos forgójánál, minden
aransujtásnál.

Mert itt a fényt a női nem varázsa nyújtá, a
ragyogó boglárt női szép szemek s a mi ezt a
gyönyörű hadsört elfelejthetlenné és bájosná
tette s körülönné a történelmi emlék soha nem
hervadó koszorújával: ez a magyar hölgykebei
hazafiságának örökerénye.

Tisztelt barátom B.!

Ugy tetszik, hogy te mind a magasban jár-
tál, eszményekért rajongva csak azt látád meg,
azt választottad ki lelkes méltatásod tárgyául, mi
akkor a daliás időknek és szerelem dalosoknak
soha vissza nem térhető korszakában szinte min-
dennapos jelenség vala, ma már — idők, embe-
rek, társadalom, megélhetés változván, — szinte
tünemény.

Pedig a te czélod nagyon is reális irányu

A székelyudvarhelyi világítás ügye.

Olvasóink bizonyára mindnyájan tudják, hogy vármegyénk tevékeny alispánja ezelőtt mintegy másfél évvel mozgalmat indított meg, hogy városunk mostani türethetetlen világítása modern s azért még sem drága világító eszközzel cseréltesse ki. Az alispán erre nézve szakértők véleményét kérte ki, a kik egyhangulag a villanyvilágítás behozatala mellett foglaltak állást.

Azonban a városi polgárság ez eszmét — mely a várost óriási lépéssel viszi előre — nem fogadta azzal a lelkesültséggel, mint a melyet az ügy megérdemel. De az alispán kitaró buzgalomával és élénk tevékenységével meggyőzte a kételkedőket is a villanyvilágítás előnyös voltáról s a városi képviselőtestület elvben elfogadta a villanyvilágítás behozatalát, felkérve az alispánt arra is, hogy e tárgyban a tárgyalásokat folytassa s a kiküldött bizottsággal együtt készitendő munkálattal terjessze a képviselőtestület elé.

Az alispán a Ganz és társa budapesti gyár r.-társaság elektrotechnikai osztályával hosszas tárgyalások után arra a megállapodásra jutott, hogy a részvénytársaság hajlandó a villanyvilágítás berendezését és fentartását bizonyos feltételek mellett saját költségén eszközölni. A részletek megbeszélése céljából a részvénytársaság egyik mérnökét Takács Győző urat városunkba küldte, a ki jelenleg itt időzik. Az alispán az irányelvek megállapítása céljából f. hó 24-ére a vármegyeház nagytermébe a város polgáraiból értekezletet hívott össze, a melyen a kiküldött mérnök is jelen volt. Az értekezleten a következő elvi megállapodások jöttek létre:

1. A város a Ganz és társa részvénytársaságnak a villanyvilágítás berendezésére és fentartására 50 évi időtartamra engedélyt ad.

2. A város az utcai világításért — a mely jelenleg minősíthetetlenül rossz világítás mellett, a lámpákon kívül, évenként 1500—1900 frtba kerül — 125, egyenként 10 gyertyaláng erejű lámpáért évenként 2100 frtot fizet. Ez összegért a gyár berendezi és fentartja a lámpákat s adja a világítást, ezenfelül a városházára is bevezeti a huzalokat. Egyszóval a városnak fenti összegben felül semmi néven nevezendő költsége nem lesz az utcai világításra. Természetesen, ha az utcai lámpák szaporittatnának, megfelelő arányban a költség is növekednék. De jelenleg a lámpaszaporításra szükség nincs, mert ez idő szerint csupán 115 utcai petróleum-lámpa pislángol s ennél is tizzel több van felvéve.

3. Magánosok részére a világítást 5—6 krért adná 100 Wattonként, azaz egy 16 gyertyafényű láng óránként 2-8 krba kerülne, de ez az összeg csak maximum, mert egyesek évi átalányt fizethetnének, vagy villanymérőt alkalmaznának s a szerint fizetnék a fogyasztást. A villanyt az utcáról való bevezetése a háztulajdonost terheli, a mi sokba nem kerül.

veled keresi meg a nyomdász azt a festéket, mely neked is életet ad.

Engedd meg, én megkontrázlak.

Ha nem tudtál leszállni a mai kortól nagyon is eltávozott idealizmus fonséges magaslatáról, én megkontrázlak.

Én leszek reális, én, ki kenyerét is a kalandfészku Olymp ormain, az istenek érozkszöbű palotájának örökös zavarásával keresem.

Szóval, te bemutattad a nőket napszerű fényükben.

De a nap árnyékot is vet.

Te cikikeidben fölmelegítettél, jól eső módon érezem az éltető sugárt.

Én az árnyékban is meghordozlak, hogy az ideáltüz-okozta lankadást egy kissé visszaszerehesd, hogy felüdülj s fölbredj gondolataid fonségének mámoros kódéből.

Mert betű vagy s mint ilyen, kettős czél szolgálataira hivatall el.

Míg ugyanis belőled alakul meg az a fogalomcsoport, mely az abszolút szellem titkának imadását nyújtja s megdönthetetlenül bizonyítasz mind a mellett, mi természetfölötti, örök, igaz és eszményi: másrészt megtanítasz a léted, alkotásod és alkotóid körében előbukkanó jelenségekre is.

A történet nagy alakjai példák, hogy ne mondjam mutatványszámba menő lelkek, kiket a tanítani akaró elme, a lelkes akarat, a mult emlékein még buzogni tudó nemes becsvágy visszaidéz, haza-hazatérít, hogy el ne korcsosuljon a máj kor fia és leánya.

De mindez még nem üdvezt.

Végül az értekezlet az apróbb részletek megbeszélése s a szerződés minájának megállapítása végett Sebesi Ákos, Koncz Ármin és Ferenczi Endre urakból álló szűkebb bizottságot küldött ki. E szűkebb bizottság üléseiben a gyár mérnöke is részt vesz.

A bizottság munkálatait a vármegye alispánjához fogja előterjeszteni s újabb értekezlet után a megállapodások a városi képviselőtestület elé kerülnek. Ha a városi képviselőtestület — a mi-ben kétség nincs — gyorsan elfogadja a szerződést, igen könnyen megcsig, hogy a jövő télen már tisztességes világításunk lesz s nem főz le minket a kicsiny Gyergyó-Szent-Miklós is, a hol a villanyvilágítás behozatala érdekében a szerződés már meg van kötve.

Egyesületi élet.

A helybeli nőegyesület január 23-án ismét fillérestét tartott.

Ezúttal nem nagy — de annál szebb közönség gyűlt egybe, hogy meghallgassa Soó Mariska k. a. ügyes és csinos szavaltását s Varga Lajos tanár szellemes felolvasását a felolvasásról.

Mindketten először, de szeretjük hinni, hogy nem utolször szerepeltek ebben a társas-körben. Műsor után, mint rendesen, tánczoltak.

Hát hiszen szép is *s az ifjúsághoz illik is ám az a táncz; de nekünk mégis úgy tetszik, hogy sok, a mi sok és hogy a sok talán még a jóból is megárthat.

Épen azért azt óhajtanók, hogy legalább addig, amíg amúgy is hetenként 2—3 tánczmulatság is lesz, tehát mondjuk — a farsang végéig ne tekintsek a jótékonyczélú fillérestélyek programja elégedhetetlen függelékének a tánczvigalmat.

Talán jobb lesz többet társalkodni és kevesebbet tánczolni; talán inkább arra kellene törekedni, hogy az estélyek programja legyen minél vonzóbb és változatosabb.

Különbösen is a nőegyesületi fillérestélyeknek legfőbb czéljuk nem lehet és eddig nem is volt a tánczolás.

Ezen kegyes óhajtatást, mely nem kritika, éppen az egyesület magasabb czélja érdekében, ajánljuk az intező körök szives figyelmébe.

Budapesti levél.

Budapest, 1895. január 24.

Tisztelt Szerkesztő ur!

A bíró a tanárral egyetemben nyugalomba vonul, ha kitelt szolgálatának éve, a házmester a viczével végeztet mindent, ha már nincs kedve dolgozni, az ószeres fölcsep háziurnak, ha megszedte magát: a miniszter azonban bukik, ha nincs reá többé s szükség, bukik okvetlen. Az a nagy kö-

Be kell járni a föld minden zugát, kikeresni a gyalóságát, rámutatni a közönséges élet fonák-ságaira s az ezek által feremtett nem kedves helyzetekre is, hogy szemközt állithassuk a közönségest, a valót, az igazat, az emberit.

Mert a tűz szükségét nem érezzük, ha hideg nem környezne olykor-olykor.

A kép egyhangú benyomást tenne, ha árnyéklatokkal is nem diszította volna fel a művész ecsetje.

És volna-e élet fájdalom, humor pedig komoly dolognak vagy kacagató tények viszássága nélkül?

Bizonyára nem.

Szükség van tehát az ellentétekre is, hogy a kellő harmóniát biztosítani lehessen.

Ezt te is tudád, de hizelegni kellett, mert a betűt a nők jobban kedvelik a férfiaknál.

Én nekivágok, bár betörök a fejem.

Tisztelt barátom B!

Ezek után azt kell hinned, hogy nemcsak megkontrázlak, de formális harczi birokra kelek a te ideális álláspontoddal!

Oh, nem.

Csak átröpülök képzeletem szárnyán azon a világon, melynek neve Föld, mely szülte a te glóriás nőnagydajaid s előhozom ebből a tarka mindenségből, e chaoticus örökségből a nagy árnyakat is mint Faust az ő gonosz szellemét a láthatatlanból.

Bekopogtatok a nők kedélyvilágába, hogy minő vágyak lappanganak, mely szenvedélyek lakozhatják néha és mindig.

zönség ez aszesélyes és következtelen bíró leg hamarabb tér napirendre az ily bukások fölött, akiket tegnap még magasztalt, ma már nem veszi semmibe. Vagy nem ezt mutatják-e a kirakatok? Tegnap még Wekerle-gyufa volt a legjobb, ma már Bánffy mosolygó képe ragyog felénk a többi excellentiással az üvegtáblákon keresztül, az egészen visszalépett miniszterek pedig a fal mellett szorongnak, hogy ne lássék arczuk pirulása. Hja, a szerencse forgandó: ma nekem, holnap neked.

Szerencsétlen, elég! a politikát kizárta a „Székely-Udvarhely”. Bocsnát, Szerkesztő uram, csak még egyet. Périért elítéli a világ, hogy meghátrált. Talán ha nincs 40 milliója, ő is nehezebben köszönt volna le, de így is kitagadhatja meg tettétől a meglepetés zseniális voltát. Az sem utolsó, hogyan csalt ki az új francia államfő a Brissont éljenző tömegetől egy Vive France-t azáltal, hogy ő maga is éljenzte Brissont.

Az egyszeri tót prédikátor Szent-István ünnepeén így kezdte beszédét; Ma Szent-István nagy napja van. Szent-István szép is volt, jó is volt: azért beszélek nektek a káromkodásról... Nekem is az éljenzésről a holtak jutnak eszembe: a nagy főúr, a nagy alispán, a nagy pap. Kun Kocsárd gr. már életében kiérdemelte a nagy hazafi nevet; halála után is áldólag emlékezik meg róla a nemzet, mert magasztos czélját közelebb juttatta a megvalósuláshoz. Földváry Mihályt, a minta alispánt, nemcsak Pest megye siratja, vesztesség ő az egész hazára. Hazafiságán kívül talán határozatlan kidomborodó egyénisége az, a mi leginkább bámulatba ejt. Dankó pozsonyi püspök nem volt ugyan ilyen országos híru, de a kik figyelemmel kísérték élete folyását, tudták róla, hogy kiváló ember és tudós volt. A pozsonyiak azonban talán csalódtak, mikor fölbontották a végrendeletet s a hagyatékuk csak kevés része jutott a városra. De régi közmondás, hogy nem jó előre inni a medve bőrére.

Művészeink ismét izegnek, mozognak. Nem volt elég, hogy a kiállítás is el akarták halasztani, most már abba is bele akarnak szólni, hogy ki legyen a közokt. miniszteriumban a művészeti osztály vezetője. Talán: ne sutor ultra...

A harmadik egyetemet most már Budára szeretné tételni Mihalkovics professzor. Bizony, bizony még egyedem-begyedemet fognak járni. Ez azonban csak a jövő titka, de nem titok az, hogy a vigszinházat már április 1-én kezdik építeni a Lipót-köruton a régi Ujvilág telkén. Csak aztán olyan leplezetlen ne legyen a vig-

Aztán fölvilágosítást kérek a háztartási elveket felől, haéd tudja meg ki-ki, hogy melyik a legczélszerűbb, leghasznosabb irányelv. Ki-kisétálok a nagy természet csodás ölébe is, hiszen a nő éke leggazdagabb, legszebb termő virága ennek az örökké virágozó kertnek.

De nem hagyom figyelmen kívül hitét sem, mely annyit tett boldoggá, heroszi lényé, szent-életű alakká.

És lesz e nagyobb élvezet, ellesni a nő-mathematikai ügyességét otthon és a külvilágban jótékony terveit, ritka áldozását, a jobb sorsra méltó ügyefogyottak érdekében.

Tisztelt barátom B!

Azt kérdehetéd, hogy ha ily általános elme-futtatás fájába vágom ígéretem fejszóját, miért feledkeztem meg a nők nyelvészetéről is? Van rá gondom, hogy a vég koronázza a sikert.

A nyelvészet terén, jól tudom, több súlylyal bírnak a legnagyobb akadémikus nyelvésznél, jelégemet is innen választom:

Magyar hölgynek születni
Nagy és szép gondolat...
Hej, de csak az a nyelv
Nagyon sok gondot a!

Tehát tisztelt barátom B! Irni fogok nőknek a nőkről.

S ha beváltottam előbb tett ígéretem, akkor kvittek vagyunk Kérlek ne vond meg festéked*) és barátaid katonás sorbaállítását.

Anthropin.

*) A festéket a kiadó szívesen adja, az érdekes cikket meg örömmel várjuk.

Szerk.

muza, mint volt az Ujvilágban. Az öregek legálább különös dolgokat beszélnek régi szerepléséről.

Most látom, hogy a kiszabott rovat hosszúságát már ismét átléptem, pedig respektálnom kell a „Székely-Udvarhely“-t, mert ki tudja, nem segít-e miniszterséghez valaha? Épen azért ezer bocsánatot kérve, maradtam a t. Szerkesztőjárnak

kész hiva
h. a.

Pályázati határidő meghosszabbítás.

Az udvarhelymegyei általános tanítóegylet a méltóságos Ugron János alispán ur szives adományából 10—10 korona jutalmat tűzött ki a mult évben a következő pályatételekre:

1. A szemléltetésre mi mindent gyűjthet és készíthet egy szorgalmas tanító — kevés költséggel és mégis sok haszonnal?

2. Jelöltessék ki a természetrajz tanagyaga Udvarhelymegye osztatlan népiskolái V. és VI. osztályai számára, s készíttessék el a kijelölt tananyag besztása az órák számára és az évszakra való tekintettel.

Minthogy e pályázattételekre a kitűzött határidőig csak egy pályamű érkezett be, az egylet központi bizottsága a pályázati határidőt jelen év április hó 30-áig meghosszabbítja.

Pályázhatnak az egylet tanítói és tanítónő tagjai. A pályaművek idegen kézzel tisztázandók s azokhoz a szerző nevét rejtő jelzés levél melléklendő, s úgy küldendők be alólírt elnökhöz. A díjat nyert művek az egylet folyó évi közgyűlésén fognak olvastatni, s ugyan akkor fognak a díjak is kiadatni.

Székely-Keresztur, 1895. január 20.

Borbély Sámuel
állami tanítóképző-intézeti igazgató,
egyleti elnök.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Időjárás.** Az egész mult héten megint tavaszi idő volt; sőt kedden d. u. — mintha nyár közepe lenne — hirtelen sötéten beborult, majd 10 perczig jég hullott.

— **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatási miniszter folyó hóban 65257 sz. alatt köszönetét fejezi ki Dr Ráczkövy Sámuel orvos urnak azon nemes tetteért, hogy a helybeli m. kir. áll. főreáliskola gyógytári alapjára 50 frtot adományozott. Ez alap az orvos ur adománya folytán az összeggel 275 frtra emelkedett. Azt hiszszük e nemes tett nem szorul külön dícséretre.

— **Kun Kocsárd gróf végrendeletét,** melyben a magyarságnak még el nem ajándékozott vagyonáról intézkedik már kihirdették. A nagy alapítványok után még megmaradt vagyonrész ennek értelmében a rokonoknak, elsősorban Kun Kocsárd elhunyt testvére gyermekeinek jut. Ezenkívül hagyományok vannak a végrendeletben több rokon, jó barát és hűséges régi család javára. A szerencsétlen halállal halt Kun Károly három gyermekének egyenkint 20 ezer forintot hagyott a gróf, azzal a rendelkezéssel, hogy utánok öröklő rokonok halála esetén ez az egész tőke is az E. M. K. E. kezelése alá menjen, olyan néptanítók segélyezendők, a kik a magyarság veszélyeztetetebb helyein szorgalmuknak kitetsző jeleit adták. A hagyományok felsorolásában ezt az érdekes rendelkezést találjuk: „Hagyok 1000, azaz egyezer forintot az amaz alapítványom fedezésére, a melyet ama szászvárosi polgárok fiai számára tettem volt, kik a hivatalos nyomás ellenére is lelkiismeretük szabadságát a követválasztáskor nem alkudták le. A végrendelet 1893. április 30-án kelt

— **Dr Hankó Domokos** kir. közjegyzői helyettes, vármegyénk szülötte, folyó hó 15-étől kezdve Miskolc Barabás nagyváradi kir. közjegyző iródájában nyert alkalmazást mint annak a debreczeni kir. közjegyzői kamara által kirendelt helyettese. Üdvözljük új állomásán a jeles képzettségű jogászt s szerencsét kívánunk előmeneteléhez.

— **Igazgató fogadtatása.** Dr Solymossy Lajos főreáliskolai igazgatót s nejét, kik a nászútjokból szombaton érkeztek haza, szívélyes fogad-

tatásba részesíté a főreálisk. ifjusága. Az intézet előcsarnokában várta az ifjuság's beszéddel s egy szép csokorral fogadta a nevezett igazgatót. Az igazgató meghatva mondott köszönetet a szívélyes ovációért.

— **Közgyűlés.** Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város képviselőtestülete 1895. évi január hó 19. napján tartotta első rendkívüli közgyűlését. A tárgysorozatnak 21 pontja volt, melyek közül a lényegesebbek: a városi tisztviselők lakbérilletményeinek megállapítása, vámhivatali főkezelő választása, az ugar-gazdakodási rendszer fönntartása és a Gergely Ferencz-féle kórházi teleknek kérdése Lakbérilletmények 100—150 és 200 forintban állapítottak meg. Városi vámhivatali főkezelővé E. Kovács Dénes választott meg felkiáltás utján. A Gergely Ferencz-féle kórházi telek megvétele ismételten egyhangulag mondatott ki és ezen határozatnak felsőbb helyen leendő megerősítését sürgetni a polgármester bizatott meg.

— **Iskolai élet.** Őszinte örömmel értesülünk a felől, hogy a helybeli református kollegium állami segélyezésének ügye immár nemcsak napi rendre került, hanem gyorsan halad a végső megoldás felé. Ugyanis nevezett kollegium előjáróságát a n. m. vallás- és közoktatásügyi miniszterium a konventi elnökség utján, a felől értesítette, hogy a végleges szerződés megkötésére nagys. Dr Csiky Kálmán műegyetemi tanár ur személyében kormányképviselőt küldött, a ki e végett rövid idő mulva az egyházkerület megbízottjával együtt ideérkezik. A rendszeres állami segélyezés által a régi s jó hirben álló kollegiumnak nemcsak fenmaradása, hanem versenyképessége és tovább fejlődése is biztosítva lesz és ez a Hargita aljába ültetett rózsabokor élni és virágozni fog. Gratulálunk a magyar közoktatásügyi kormányknak ezen helyes intézkedésért, a református kollegiumnak pedig óhatjuk, hogy „vivat, crescat et floreat“!

— **Erdélyi Irodalmi Társaság.** Az Erdélyi Irod. Társ. e hó 27-én ünnepélyes ülését tartja a városház közgyűlési termében Kolozsvárt. Az ünnepélyes ülést Szász Gerő alelnök fogja megnyitni, Moldován Gergely dr emlékbeszédet mond Felméri Lajos fölött. Felolvasnak De Gerando Antonia, költeményeket fölolvassak Apáthy István, Hegedüs István és Jakab Ödön.

— **Iparosok fillérestétele.** Az iparos önképző és betegsegélyző egylet jan. 21-én tartotta meg rendes fillérestélyét, melyen szép számú közönség volt jelen. Rendezők voltak: Vass Erzs, Jendakovich Mari k. a., Németh Sándor és Berze Ignác urak. Közreműködtek szavalattal: Szentpéteri Róza, Pávella Mari, Lukácsfy Mari és Borbáth Erzs k. a. Németh Sándor „A nők kötelessége a családi életben“ czim alatt olvasott föl. Végül Szántó Ferencz énekelt és Pongrácz János szavalata zárta be a sikerült estély műsorát. A bevétel a fillérek daczára 33 frtot tett.

— **Kaszinó.** A székelyudvarhelyi kaszinó évi rendes közgyűlését ma d. u. 3 órakor saját bérhelyiségében tartja. A gyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés 1894. évre vonatkozólag. 3. Az 1894. évi pénztári zárszámadás, a könyvtár és a kaszinó vagyoni leltárak megvizsgálásáról a választmány által kiküldött bizottság jelentése. 4. Az 1895. évi költségvetési előirányzat tárgyalása. 5. Indítványok. Előterjesztések. 6. A mult évi tisztikar lemondása és az új tisztikar megválasztása.

— **Jegyzőkönyvi köszönet.** A helybeli m. kir. áll. főreálisk. Eötvös József önképzőkörre jegyzőkönyvileg köszönetét nyilvánította azoknak, kik koncertjén közreműködni szivesek voltak.

— **Öreg honvéd temetése** f. hó 18-án temették el Orbán György 1848-49-iki közhonvédet karácsonyfalván, ki a pozsonyi 14. z aljban szolgált mindvégig. Egy év óta volt özvegy s gyermektelen. Honvéd társai helyettesítették az atyafiakat és gyermekeket. Kálmán Ferencz régi tizedes vezetése alatt sorakoztak: Kovács Mihály, Bálint András, Bokor István és Bokor János honvédhuszárok; továbbá Tóth András, Szabó Péter, Kelemen János, Jáné István, Molnár György,

Abrán István, Ráduly István, Czóguj János, Noda János, Bille János honvédgyalogosok; utóbbiak mind a pozsonyi 4-ik zászlóaljából. Mikor a testet a sirba leeresztették, két mozsár ágyu dördült el s mikor a behatolás is véget ért akkor is, emlékeztetve a 47 évvel ezelőtekre, a régi gyásznotára: nincs sirató, egy pár ágyudörenés, ennyiből állegy honvédi temetés. A jelenlevő nagyközönségnek könyeket csalt szeméibe a megható jelenet.

— **Iparos bál.** Február 2-ikán tartandó Iparosbál ígérkezik az idei farsaugon a leglátogatottabbnak. — 5 éve már, hogy az iparosok nem tartottak bált, ideje volt életjelt adni magukról.

— **A jótékony nőegylet fillérestélyét** f. hó 30-án este a megyeház nagytermében fogja megtartani. A megyebálra való előkészületek teték szükségessé, hogy a fillérestély ezuttal kivételesen ne a rendes helyén tartassék.

— **Hírek a csángókról.** Bukovinában két csángófalva volt mostanában pap nélkül: Hadikfalva és Andrásfalva. Nagy gondja volt ez a falubelieknek, mivelhogy olyan pap kell ide, a ki magyarul is tud, a minő nem igen akad a galiciai szemináriumban. Hadikfalva már kapott papot, Kubassek Jánosnak hívják, Andrásfalva még pásztor nélkül van. — A tartományi hatóságoktól rendelet érkezett, mely szerint Andrásfalva, Hadikfalva és Istensegits háromosztályu elemi iskolákat kötelesek felállítani; nem tudják, hogy találnak elegendő tanítót, a ki magyarul is tud s emellett a törvények által megkívánt német képesítő vizsgálatot le tudja tenni. Hadikfalván is, Istensegitsen is egy-egy tanító van most, kik közül az első 600, az utóbbi 300 gyermekkel vesződik. — A csángófaluk egészségi állapota kedvező, a tél érsenyhe volt azon a tájon, kevés hóval. — Andrásfalván már készülnek a milleniumi kiállításra. Háziparai czikkeiket fogják kiállítani a csángók.

— **Az egészség és erkölcsi érzék nevében.** A Kökereszt-tér az, hol az ev. ref. leányiskola 130 növendéke naponta négyszer fordul meg. Ugyanannyiszor tipegnek az óvó dedói. A tér déli sarkán van egy utcára nyíló szoba, melynek se udvara, se bizonyos helye nincsen. Így aztán a dözsölők az utca levegőjét fertőztetik meg a közönség méltó megbotránkozására. A kis növendékek erkölcsi érzéke s az egészség nevében felhívjuk városunk erélyes főkapitányának figyelmét e közérkölciséget rontó helyre.

— **Műkedvelői előadások.** A helybeli iparos önképzőkör és dalegylet tagjaiból, valamint a város jobb műkedvelőiből alakult társaság, a mult évhez hasonlóan ez idén is megtartja sikerült előadásait A mint megtudtuk, három előadást terveznek. Az előadandó darabok között Szigligeti „Szökött katoná“ cz. népsziműve és egyik kitűnő vigjátéka is szerepel.

— **Névünnep.** Hann Károly, m. kir. áll. főreálisk. tanár, vendégszerető házánál, tegnap este kedélyes és sikerült estély volt. A nevenapját ünneplő férfit számos köszöntőben éltette a sokáig együtt maradt társaság.

— **Petőfi-emlék Héjasfalván.** A Petőfi-emlék egyesület részéről Horváth László tanfelügyelő s Balázs Imre református lelkész vezetése mellett bizottság járt a minap Héjasfalván s megvette azt a kis földterületet, a hol Petőfi hamvait sejtik. E helyre kisebbszerű emléket fog állítani az egyesület. A másik nagyobb arányu Petőfi-emléket Segesvár város valamelyik emelkedettebb helyére állítják.

— **Zártkörű táncestély.** A székelyudvarhelyi kereskedők és kereskedő-ifjak febr. 16-án, a Budapest szálló nagytermében, alaptökéjük gyarapítására, zártkörű táncestélyt rendeznek. A csinos meghívókat a mult héten külték szét. A rendező bizottság elnöke: Gaál János, alelnöke: Flórián Kristóf, pénztárosa: Szakács János; ellenőre Schaffent Henrik; jegyzője: Csató Imre és még 20 bizottsági tag.

— **Kérelem.** „Székely-Udvarhely“ szerkesztősége tisztelettel kéri az egyesületeket, hogy kebelükben tartott gyűlésekről stb. rövid értesítést küldjenek be; továbbá kéri, hogy bálokra, gyűlésekre stb. ne csak meghívják a szerkesztőséget, de sőt tiszteletjegyet is küldjenek mert referátákat, pláne tárgylagosakat csak így adhatnak.

— **Tánczoszoru.** A székelyudvarhelyi ev. ref. kollegium ifjusága, 1895. február 8-án, az Iparos önképző egyesület helyiségeiben, a kollegiummal kapcsolatosan szervezendő konviktus alapja javára, Kovács Dániel tanár elnök felügyelete alatt, Tánczoszort rendez. Belépti díj: személyjegy 2 korona, tanulóknak 1 korona, családtagjegy 3 személyre 5 korona. A jótékony cél érdekében felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza az ifjuság. A mulatság kezdete 8 órakor. A mulatság sikerének reményére feljogosít egy részről a jótékony cél, mert mindenki tudja, hogy a mit az ifjuság neveltetésére áldoz mint töké fogja gyümölcsét megteremni; másrésztől az ifjuság ily nemű mulatságainak jó hírneve, mely hírnév öregbítésére az ifjuság rendezői mindent elkövetnek. Az érdeklődés mellett tanuskodik az a kitüntetés, melyben az ifjuságot Ugron Jánosné ömélte. részesítette, midőn megígérte, hogy a rendezők jelvényeit saját kezével s költségén fogja kiállítani. Ilyen lelkes pártolás mellett szabad a sikerben bizni. András Albert, Bedő Miklós, Bedő Ödön, Csont Albert, Felméri Gábor, Filep István, Grünbaum Jakab, Ince Zoltán, Lajos Dénes, Makai Károly jegyző, Nagy Béla ellenőr, Pál Gusztáv, Pálf Jenő, Sebessi Arthur, Solymosi Károly, Szél Jakab, Szentpály S. pénztáros, Szőlősi Ödön, Veress Sándor, Verrfy Sándor ellenőr, rendező b. tagok. Jegyeket előre válthatni Gyertyánffy Gábor könyvkereskedésében.

— **Értesítés.** A megyebálra, mely az előjelekből ítélve, pompásan fog sikerülni, a meghívók már szétküldtek. A rendezőség ez uton fölkéri mindazokat, kik véletlenül meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, hogy e végett a rendezőséghez fordulni sziveskedjenek.

— **A székelykereszturi ujonnan megalakult műkedvelői kör** febr. hó 2-án Abonyi Lajos „A betyár kendője” című népszínművet adja elő. Az előadást a r. kath. népiskola javára tartják. A dalok között Végler Gyula szerzeményeit is előadják. Rendező Kun István. Karnagy Lányi Gyula. Az előadás védnöke Méltóságos br. Gamera Gusztáv és főt. Oláh Antal. Elnök br. Gamera Oszkár, Alelnökök: Apáthy Gyula, Gálffy Kálmán, dr. Lengyel Árpád és Sándor Albert. A rendezőség 38 tagból áll.

— **Bankett.** Tegnap este sikerült bankettet tartottak a helybeli bíróság tagjai, az ügyvédi kar és a törvényszéki orvosok az új elnök Mentovich Gyula tiszteletére. Pohárköszöntőkben nem volt hiány.

— **Gyujtogatók.** Bogyor János és Márton, testvéries egyetértéssel hosszabb idő óta rémitgeték községüket Bibarczfalvát és vidékét, hol gyakran küldöttek fel a háztetökre vöröskakast. A nemezis végre utolérte őket, mert léprekerültek és a keresztkérdések sulya alatt csakhamar bevallották bűnösségüket.

— **Halálozás.** Hévízi Reichert Vilmos, helybeli birtokos, életének 45 évében f. h. 24-én reggel meghalt. Temetése 26-án, d. u. 3 órakor volt.

— **A korondi nagy vendéglő.** Három egymás utáni évre egy szakképzett vendéglősnek kiadó. Értekezhetni szóval vagy levélben Gáspár Gyula fűrdő tulajdonosnál Maros-Várhelyen. A fűrdő nagy vendéglője a mellett, hogy jól jövedelmez igen előnyös föltételek mellett vehető ki bérbé.

— **Farkasok garázdálkodása.** A farkasok a tavaszi időjárás mellett is rakonozatlankodnak a Homoród vidékén. Karácsonfalván egy a falu közepén lakó gazdánál, a ki jeles vadász is, épen az udvarán evett meg a farkas egy többi közül észrevétlen kifogott juhot szürkületkor. Több gazdánál tetek már kárt otthon a kertben is a juhok között. Szentpálon B. D. volt honvédhadnagyánál éjjelre két hízó sertést is a juhok közé találtak közelebről rekeszteni. A nagy kutyaugatásra a gazda is kinéz, a midőn látja, hogy farkas koma a disznokkal küzködik, a juhok pedig egy szegletbe félrehúzódtak. Farkas koma megugrott ez egyszer a nélkül, hogy kárt okozott volna. A padlásra át ereszkedett a juhok közé.

— **Csordajárás.** A köztisztaság terén nagy haladást jelent ama határozat, melyet a jan. 20-án délután tartott gyűlésen a közbirtokosoknak nagy többsége hozott: a nyomásos gazdálkodás megszüntetendő. A város egy pusztai jellegű szabadul akkor, midőn ennek kapcsán a csordajárást beszünteti. Ilyen csekélynek látszó dolog is nagy haladást jelent, mert evvel városunk ismét egy lépéssel közelebb jutott azon városokhoz, melyek a korrallal haladnak. Csak előre!

RÖVID HIREK. — **A király elutazása.** A király jan. 20-án este 9 órakor külön udvari vonaton elutazott Budapestre. — **Bánffy báró miniszterelnök** e hét végén Bécsbe utazik, hogy a közös és az osztrák kormány tagjaival személyes érintke-

zésbe lépjen. — **Szilágyi Dezső** 66 szótöbbséggel megválasztott a képviselőház elnökévé. Az alelnöki állásra 64 többséggel, Berzeviczy Albert választott meg.

Adozók figyelmébe.

A pénzügyi közigazgatás szervezetének változtatásáról szóló 1889. évi XXVIII. t. cz. §-a értelmében kötelesek a pénzügyigazgatóságok körökint kiküldött tisztviselők által a községek és városok adókezelését megvizsgálni s a magánfelek panaszait felvenni és e tárgyban vagy azonnal intézkedni, vagy a további eljárás megindítása végett a pénzügyigazgatásnak jelentést tenni.

Ezen felügyelői jog gyakorlása tárgyában a pénzügyminiszterium a múlt napokban hosszabb körrendeletet bocsátott ki, melynek az adozó felek panaszemelési jogáról intézkedő részét a következőkben ismertetjük.

E részben a körrendelet azt mondja, hogy a felügyelői jog célja az, hogy az adozó felek, különösen pedig azoknak elegendő ismeretek hiányában védtelenebb része, a helyszínen megjelenő kiküldöttel közvetlen érintkezésbe lépve, lehetőségig keresztülvitt szóbeliség mellett előadott panaszaira megnyugtató felvilágosítást nyerjen s e mellett a legelőszöb és leggyorsabb jogsegélyben részesüljen; s ezért különösen meghagyja a miniszter, hogy a kiküldött ezt a fontos feladatát mindenkor a legnagyobb buzgósággal, készséggel és lelkiismeretességgel teljesítse, s evégből a községben történt megjelenését szokásos módon lehetőleg már előre közhírré tétesse.

A panaszok felvétele és elintézése tárgyában az utasítás így rendelkezik:

A helyszínen megjelenő kiküldött az adozó feleknek mindennemű, akár írásban, akár szóbelileg előterjesztett panaszait — a mennyiben azok felebebeszéseknek nem tekinthetők — meghallgatni és azoknak mibenlétét nyomba megvizsgálni tartozik. Így különösen, ha a panasz, illetőleg kérelem tárgya; 1. az adó hibás kiszámítása, az adó tárgya hiánya, megszűnése vagy ugyanazon tárgy többszörös megadóztatása, illetőleg a mennyiben az adótartozás már befizettetett volna, az illetéktelenül befizetett összegnek visszafizetése; 2. az adótartozás törlesztésének telegkönyvi bekebelezése, ha ily nyilvánkönyvileg bejegyzett követelés kifizetett, vagy annak tévesen eszközölt bejegyzése igazoltatik; 3. az elévült egyenes adók és az azok módjára beszédendő elévült kincstári követelések leírása; 4. a közadók és kincstári követelések helytelen kimutatása folytán az elárverezett ingatlan vételárából, vagy az illetéktelenül felvett összegek bírói kézhez való visszatérítése; 5. a közadók behajtásával megbízott községi, városi és állami közegek által a zálogolás és árverés körül követett utáni helytelen eljárás; 6. az ingatlan birtokot terhelő közadók és kincstári követeléseknek helytelen kimutatásából magánfelekre háramlott károk megtérítése; 7. az adókötelezetek és adótárgyak összeírása, az adók könyvelése, nyilvántartása, beszédése, beszállítása, biztosítása és behajtása alkalmával eikövetett törvénytelen eljárás által magánfeleknek okozott költségek, vagy károk megtérítése; 8. a késedelmi kamatok helytelen kiszámítása; 9. a kiküldött jogkörét meg nem haladó fizetési használatok és részletfizetések engedélyezése; 10. ugyanazon illetékek több ízben történt megszállása; 11. hogy illetékügyekben névazonosság, vagy nyilvánvaló más tévedés miatt a végrehajtás valaki ellen illetéktelenül érvényesített; végre 12. hogy a követelt illetéktartozás előzőleg történt részletfizetések vagy törles összegével nem egyezik, s ez okból a tartozás annak megállapítására leszámolandó.

Felhívjuk iparosaink figyelmét e körrendeletre s figyelmeztetjük őket arra, hogy iparkodjanak adóügyi sérelmeiket ezen legegyszerűbb uton oszvosoltatni, mely semmi költségbe sem kerül.

„Iparügyek.”

Szerkesztői üzenetek.

S...s. (Hidégkut). Jönni fog. Kerjük jövőre is az érdeklődést.

T. F. (Gyula-Fehérvár). A levél ügyesen van megírva. Helyet szorítunk. Csak türelem.

O. B. dr. (Budapest). A novella tárgyhalmaz miatt késett. Sorát ejtjük mihamarább. Üdvözlünk mindnyájan. Levélben többet.

N. L. (Kolozsvár). Jönni fog. Szívesen veszünk egyebet is.

Sz. L. (Keresztur). Jó. Közölni fogjuk.

B. I. (Helytt). Czikke jönni fog mihamarább, csak némi változtatásra lesz szükség.

B. Jóska. (Helytt). A beküldött hazafias hangú költeményben van eszme, van gondola. A formája ellen volna némi kifogásom. Csak előre. Küldjön be még néhányat. Ebből az egyből nehéz ítéletet mondani.

B. Gy. A költemény tele van helyesírási hibákkal. Az első versszakasz nagyon emlékeztet egy népdalra. Több gyakorlat után lehet, hogy közölhetünk valamit!

HIVATALOS RÉSZ.

850/1894. ár. szám.

Valamennyi körjegyző, községi jegyző és községi előjáróságnak.

Több ízben tapasztaltuk, hogy a halálesetek alkalmával sok esetben viszonylagos hagyatéki jövedelmet túlhaladó költséges — ugynevezett „tor” szokott rendeztetni; továbbá, midőn kiskorúak még keresetképtelenek, vagyontuk kezelésére be nem folyhatnak, tetemes értéket képviselő síremlék (sírkő) állittatik fel örökhagyó rokonai vagy pláne a gyám által.

Tekintettel, hogy a „tor” a közérkölciséggel a halál feletti fájdalom érzetével ellenkezik s ezenfelül sok esetben a kiskorú örökösök jövő anyagi létfenntartását veszélyezteti; míg sírkő (síremlék) felállítására kiskorúak be nem folyhatnak, gyámhatósági engedély ki nem kéretik, hanem örökhagyó rokonai saját felelősségére terhelik a hagyatékot.

Ezennel felhívjuk a községi előjáróságot, hogy a községi közgyámokat, kinevezett és természetes gyámokat értesítse, hogy bármely esetben örökhagyó halála alkalmával az ugynevezett „tor” iránti kiadások a hagyatéki vagyon rovására semmi esetben sem, a síremlék (sírkő) felállítási költségei csak a keresetképes kiskorúak meghallgatása és gyámhatósági engedély kikérése esetén fognak elfogadhatni és a hagyatékából leendő kifizetése engedélyeztetni.

Udvarhely-vármegye árvaszékének Székely-Udvarhelyt, 1895. január 21-én tartott üléséből.

Ugron István, elnök.

A legnemesebb erdélyi

TERMÉSZETES HEGYI BOROK és erdélyi champagner,

Küküllőmenti pezsgőborok, a melyek valódi-ságáért kezeséget vállalok, eredeti töltésben és raktári árakban kaphatók:

GÁL JÁNOS kereskedésében Székely-Udvarhelyt.

„Szász veszősi”

kütnő asztali bor, literes palack üveggel együtt 65 krajczár.

Nagyobb megrendelések borokra palackokban vagy hordókban, külön en gros árjegyzék szerint a segesvári vasúti állomásról küldetnek. (M. kir. áll. vasut, keleti vonal.)

Nagy raktár:

Szilvórium, seprőlínkából és cognacból.

TEUTSCH B. JÓZSEF
borkiviteleti üzlete Segeşvárt, (Erdély). — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GÁL JÁNOS

fűszerkereskedése
Székely-Udvarhelyt.

Kaphatók ez idényi friss töltésű **ásványvizek**, u. m.: borszéki, előpataki, kászoni, karlsbádi, seltersi, Salvator, giesshübli, és bodoki Matild-forrás-víz; — továbbá: valódi direkt importált ananász, jamaika- és finom magy ar belföldi **rum**, császárkeverék; Pecco-virág-, mandarin- és Süchon-**teák** dobozokban és kímérve; — valódi francia Saligrac és Tsa-féle, valamint egyedül tisztán kezelt magy ar promontori Czuba-Durozier és Tsa-féle **cognacok**; — úgyszintén sardinia-, sardella-, caviár-, hering- és muszka-**halak**, francia és erdélyi édes **mustár**, idei friss **szalámi** és groyer-**sajt**; — valódi Brázay-féle **sós-borszesz**, Moll-féle **seidlitz-por** és **gyógyszorborszesz**; — tokaji, budai, és valódi budai sashegyi **gyógyszerborok**; francia Suchard-féle **csokoládé**, van Houten- és Schmidt-féle **cacao-por**.
Raktáron tart még finom **gőzei maronit**, kilóját 20 krajczárjával.